

[Socialministeren.]

ligere tager i Betragtning, at en eventuel Formindskelse af Privatopsparingen let kan opvejes af en forøget offentlig Kapitaldannelse. Danmarks Kommuner bidrager saaledes alene med 25 à 30 Mill. Kr. om Aaret til Landets Kapitaldannelse — se Statistiske Efterretninger 1930, Hæfte 12 —, og Indenrigsministeriet kunde endda øve Indflydelse derpaa yderligere, om det skulde være nødvendigt.

Endelig maa man ogsaa ved Bedømmelsen af et Lands Velfærd og Skatternes Virkninger anholde den Ensidighed, som ofte paa dette Omraade lægger sig for Dagen deri, at man fremdrager alene de i materiel Form eksisterende Goder som Midler til at forøge vort Arbejdes Produktivitet. Lige saa vigtige Faktorer er dog selve Arbejdernes personlige Effektivitet, og en Lovgivning, der netop forøger denne ved Hjælp i Tilfælde af Sygdom og Arbejdsløshed, eller som søger at tilvejebringe gode Forhold for den opvoksende Slægt, vil forøge Nationalindkomsten, selv om eventuelt Opsparingen i allersnærvreste Forstand formindskes, hvad den altsaa ikke bliver. Dette har allerede en af Nationaløkonomiens Klassikere, Marshall, gjort opmærksom paa.

Alle disse Forhold, der taler til Fordel, er ganske forbigaaet af det ærede Medlem Hr. Krag, trods al hans personlige Venlighed. Jeg beder imidlertid dette særligt bemærket, da man virkelig ofte fra ærede — og ogsaa mindre ærede — Modstanderes Side taler eller lader, som om Udgifterne til den sociale Lovgivning forsvandt i det tomme Rum. Jeg kan forsikre, at ikke en Krone, ikke een af de 13 Mill. Kr., der her foreslaas af Regeringen paa Sociallovgivningens Omraade, til Invalider, Aldersrentenydere, Børn og syge, ikke een af dem vil gaa i Strømpeskafterne. Hele Beløbet vil hurtigst muligt gaa ud i Omsætningen igen, ikke til Luksusudgifter, men til de almindeligste Livsfornødenheder, som Husejere og Detailhandlere lever af at forsyne Befolkningen med.

Dernæst lader man, som om en Udgift paa 13 Mill. Kr. til en nødvendig Udbygning af vor sociale Lovgivning, samtidig med dennes rationelle Opbygning til et fast og overskueligt System, var et mægtigt Beløb, i Forhold til hvad vi i øvrigt har i Indtægt og betaler i Skat her i Landet. Ja, det drejer sig — det kan enhver let regne ud — om 4 Kr. om Aaret pr. Indbygger, et Beløb, der, med den Udredelse af Forholdene, jeg nu har givet,

in mente og det saakaldte ødelæggende Skattetryk, overhovedet ikke kan siges at medføre paaviselige økonomiske Ulemper af nogen Art. Spørgsmaalet, om Sociallovgivningen skal udbygges paa denne Maade eller ej, er ikke af nationaløkonomisk Interesse, for saa vidt de 13 Mill. Kr. angaar, men er kun et partipolitisk Spørgsmaal.

Til yderligere Belysning af, hvad Størrelsen af det Beløb paa 165 Mill. Kr., som det paahviler det offentlige at udrede, og de 61,3 Mill. Kr., som bæres af de forsikrede og af Arbejdsgiverne, i alt 226 Mill. Kr. om Aaret, altsaa det, som den samlede danske Sociallovgivning koster i Øjeblikket, egentlig vil sige, skal jeg anføre nogle illustrerende Sammenligninger.

Den danske Nationalindkomst opgives, som jeg nævnte før, til 3,8 Milliarder, og de sociale Udgifter udgør derfor kun 5,9 pCt. af dette Beløb. Det kunde være interessant at stille Statens og Kommunens Tilskud, de 165 Mill. Kr., i Forhold til Arbejderklassens Indkomst og Skatteudredning, men man har ikke haft nogen egentlig Undersøgelse af, hvor stor en Del den egentlige Arbejds løn udgør af Nationalindtægten. Hvis man imidlertid vil nøjes med visse Grænser og give Afkald paa nøjagtige Procenter, kan man, uden at komme ind paa nogen større Undersøgelse af Arbejds lønnens Andel i Nationalindkomsten, forholdsvis let naa til et Resultat, og det er jo alle disse Undersøgelser, der har den allerstørste Betydning netop ved Afgørelsen af Socialreformens Skæbne.

Nationalindkomsten fordeler sig nemlig saaledes: Grundrente, 5 pCt. af 5 Milliarder, 250 Mill. Kr.; Kapitalrente, ca. 4 pCt. af 16 Milliarder, 650 Mill. Kr.; andre Indtægter 2,9 Milliarder; i alt 3,8 Milliarder. Disse andre Indtægter paa omkring 3 Milliarder bestaar jo fortrinsvis af Arbejdsindtægt, men de omfatter ogsaa for det første Indkomster som Tantieme og Monopolindkomster samt en Del af Profiten i Handel og Industri, bag hvilke der hverken ligger nogen Kapital, der er kommet med i de ovennævnte 16 Milliarder, eller noget egentligt Arbejde. Af de øvrige, egentlige Arbejdsindtægter tilfalder igen en hel Del ikke Arbejderklassen, men Direktører, Grosserere, Læger, Embedsmænd o. s. v.

Hvor stort et Beløb disse Indkomster andrager, og hvor meget der derfor vil tilfalde de egentlige Arbejdere i Land og By, kræver en meget indgaaende Undersøgelse; men sætter man efter Forholdene